

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 24ης Ιανουαρίου 2006
για το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Ουγγαρίας, 2005-2008
(2006/C 55/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997 για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

- (1) Στις 24 Ιανουαρίου 2006 το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Ουγγαρίας, το οποίο καλύπτει την περίοδο 2005-2008.
- (2) Μετά την έγκριση μιας σημαντικής δέσμης οικονομικών μεταρρυθμίσεων στα μέσα της δεκαετίας του 1990, οι υγιείς μακροοικονομικές πολιτικές και οι κατάλληλες μεταρρυθμίσεις στήριξαν σταθερούς και υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης παράλληλα με μειωμένο πληθωρισμό. Ωστόσο, από το 2001, οι δημόσιες δαπάνες που αυξήθηκαν σημαντικά καθώς και οι γενναιόδωρες μισθολογικές συμφωνίες οδήγησαν σε σημαντικές μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ενώ η ανάπτυξη έχει πιο ισόρροπη εξέλιξη και η αύξηση του πληθωρισμού και των μισθών επιβραδύνθηκε τα τελευταία έτη, η Ουγγαρία συνεχίζει να αντιμετωπίζει υψηλά δημοσιονομικά και εξωτερικά ελλείμματα. Το μακροοικονομικό σενάριο της επικαιροποίησης που υποβλήθηκε το Δεκέμβριο του 2005 προβλέπει η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ να σταθεροποιηθεί στο 4 % για την περίοδο που καλύπτει το πρόγραμμα, με κινητήριο μοχλό τις επενδύσεις και τις εξαγωγές. Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, το σενάριο αυτό φαίνεται να βασίζεται σε ρεαλιστικές παραδοχές ανάπτυξης, αλλά δείχνει υπερβολικά αισιόδοξο για το τελευταίο έτος του προγράμματος.

Η προβλεπόμενη μείωση του εξωτερικού ελλείμματος εξαρτάται από την εφαρμογή δημοσιονομικής πειθαρχίας παράλληλα με τη θέσπιση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα δώσουν ώθηση στη δυνητική παραγωγή. Οι προβλέψεις του προγράμματος για τον πληθωρισμό φαίνονται ρεαλιστικές.

- (3) Στις 5 Ιουλίου 2004, το Συμβούλιο αποφάσισε ότι η Ουγγαρία παρουσιάζει υπερβολικό έλλειμμα και εξέδωσε βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7 σύσταση για τη διόρθωσή του μέχρι το 2008, το αργότερο, στο πλαίσιο της πορείας προσαρμογής που περιείχε το πρόγραμμα σύγκλισης που υπέβαλε η Ουγγαρία τον Μάιο. Μετά από απόφαση περί μη συμμόρφωσης τον Ιανουάριο του 2005 βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 8, το Συμβούλιο εξέδωσε για δεύτερη φορά σύσταση βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7 στις 8 Μαρτίου 2005, επαναλαμβάνοντας ότι το υπερβολικό έλλειμμα πρέπει να διορθωθεί ως το 2008. Το Συμβούλιο συνέστησε στις ουγγρικές αρχές να αναλάβουν αποτελεσματική δράση προκειμένου να επιτύχουν τον στόχο σχετικά με το έλλειμμα το 2005 και να συνδέσουν τον χρόνο εφαρμογής των οποιωνδήποτε φορολογικών μειώσεων με την επιτυχία των στόχων σχετικά με το έλλειμμα. Προς την ίδια κατεύθυνση ήταν και η γνώμη του Συμβουλίου για την επικαιροποίηση του προγράμματος σύγκλισης του 2004 που εγκρίθηκε στις 8 Μαρτίου 2005. Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα εξακολουθεί να προβλέπει ότι το υπερβολικό έλλειμμα θα έχει διορθωθεί ως το 2008. Η προβλεπόμενη πορεία του ελλείμματος είναι 6,1 % του ΑΕΠ το 2005, 4,7 % το 2006, 3,3 % του ΑΕΠ το 2007 και 1,9 % του ΑΕΠ το 2008, που αντιστοιχεί σε ετήσια μείωση κατά 1,4 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Η χρονική πορεία του πρωτογενούς πλεονάσματος είναι παρόμοια. Οι εν λόγω δημοσιονομικές προβλέψεις δεν περιλαμβάνουν τα έκτακτα μέτρα και τα αποτελέσματα από την απόφαση της Eurostat της 2 Μαρτίου 2004 για την

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1055/2005 (ΕΕ L 174 της 7.7.2005, σ. 1). Τα έγγραφα που αναφέρονται στο παρόν κείμενο είναι διαθέσιμα στον εξής δικτυακό τόπο: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

ταξινόμηση των κεφαλαιοποιητικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, που αντιστοιχούν σε 1 έως 1,5 % του ΑΕΠ, ποσά τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη στην κοινοποίηση της άνοιξης του 2007 ⁽¹⁾. Ο στόχος για το έλλειμμα του 2005 αυξήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2005 από τις συγγραφικές αρχές από 3,6 % του ΑΕΠ που προέβλεπε η επικαιροποίηση του Δεκεμβρίου 2004 σε 6,1 % του ΑΕΠ. Οι φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής ανέφεραν ότι ο αναθεωρημένος στόχος για το 2005 ήταν εφικτός. Τα τελευταία διαθέσιμα ταμειακά στοιχεία επιβεβαιώνουν αυτή την άποψη.

- (4) Το πρόγραμμα είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνο με τη διάρθρωση του κώδικα δεοντολογίας για το περιεχόμενο και τη μορφή των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης καθώς και με τις απαιτήσεις του για την παροχή στοιχείων, εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις. ⁽²⁾
- (5) Η επικαιροποίηση προβλέπει βελτίωση του διαρθρωτικού ελλείμματος από - 5,7 % του ΑΕΠ το 2005 σε - 2,1 % του ΑΕΠ το 2008 (μη περιλαμβανομένου του αποτελέσματος από τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση). Ο μεσοπρόθεσμος στόχος δεν καθορίζεται επακριβώς στο πρόγραμμα αλλά μπορεί να συναχθεί από αυτό και αντιπροσωπεύει διαρθρωτικό έλλειμμα μεταξύ - 0,5 % και - 1 % του ΑΕΠ.
- (6) Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα μπορεί να εξελιχθεί πολύ χειρότερα απ' ό,τι προβλέπεται στο πρόγραμμα. Μετά το αναμενόμενο έλλειμμα 6,1 % του ΑΕΠ το 2005, το πρόγραμμα καθορίζει λεπτομερείς φορολογικές μειώσεις συνολικού ύψους 3,5 % του ΑΕΠ. Η εξυγίανση που περιγράφεται στο πρόγραμμα βασίζεται σε πολύ μεγάλες περικοπές των δαπανών ύψους 7,5 % του ΑΕΠ, η υλοποίηση των οποίων δεν υποστηρίζεται από συγκεκριμένα μέτρα.
- (7) Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την αξιολόγηση κινδύνων, η δημοσιονομική στρατηγική του προγράμματος πρέπει να ενισχυθεί ώστε να είναι συμβατή με τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος ως το 2008, τελευταίο έτος του προγράμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο.
- (8) Ο δείκτης χρέους εκτιμάται ότι έχει φθάσει το 57,7 % του ΑΕΠ το 2005. Το πρόγραμμα προβλέπει ότι ο δείκτης του χρέους θα μειώνεται κατά 1,5 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου. Η εξέλιξη του δείκτη του χρέους είναι πιθανόν να είναι λιγότερο ευνοϊκή από ό,τι προβλέπεται στο πρόγραμμα, κατόπιν των προαναφερθέντων κινδύνων που συνδέονται με τους δημοσιονομικούς στόχους.
- (9) Σε ό,τι αφορά τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, η Ουγγαρία φαίνεται να διατρέχει υψηλό κίνδυνο λόγω του προβλεπόμενου μεγάλου δημοσιονομικού κόστους της δημογραφικής γήρανσης. Ο δείκτης του ακαθάριστου χρέους προς το ΑΕΠ είναι σήμερα κοντά στην τιμή αναφοράς και αναμένεται να αυξηθεί κατά την περίοδο ως το 2050. Η Ουγγαρία μεταρρύθμισε το συνταξιοδοτικό της σύστημα προς τα τέλη της δεκαετίας του 1990, προκειμένου να περιορίσει τις μελλοντικές αυξήσεις δαπανών για συντάξεις, γεγονός που συνέβαλε στη μείωση των δημοσιονομικών επιπτώσεων της γήρανσης του πληθυσμού. Ωστόσο, οι αυξήσεις των δημοσίων δαπανών για τις συντάξεις μπορεί να είναι υψηλότερες από ό,τι έχει προβλεφθεί στην επικαιροποίηση, γεγονός που δείχνει ότι έχει ιδιαίτερη σημασία η στενή παρακολούθηση τόσο των παραγόντων που μπορούν να αντισταθμίσουν τέτοιες υψηλότερες δαπάνες όσο και της εξέλιξης των δαπανών για τις συντάξεις και άλλων κονδυλίων που σχετίζονται με τους ηλικιωμένους. Ακόμη, το υψηλό τρέχον διαρθρωτικό έλλειμμα συμβάλλει στην αύξηση των κινδύνων ως προς τη διατηρησιμότητα. Συνεπώς, είναι απαραίτητη η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα και η περαιτέρω ενίσχυση της δημοσιονομικής θέσης ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι για τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών ⁽³⁾.
- (10) Τα προβλεπόμενα μέτρα στον τομέα των δημόσιων οικονομικών που περιγράφονται στην επικαιροποίηση είναι ανακόλουθα σε σχέση με τις κατευθυντήριες γραμμές των οικονομικών πολιτικών που περιλαμβάνονται στις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την περίοδο 2005-2008. Παρ' όλο που οι στόχοι είναι σύμφωνοι με τις κατευθυντήριες γραμμές, η επίτευξή τους υπόκειται σε μεγάλους κινδύνους. Η Ουγγαρία δεν συμμορφώθηκε με τη δεύτερη σύσταση του Συμβουλίου της 8ης Μαρτίου 2005 βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7, στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, όπως αποφασίστηκε από το Συμβούλιο στις 8 Νοεμβρίου 2005 βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 8 της συνθήκης. Η επικαιροποίηση καθορίζει ένα πολυετές πλαίσιο για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος ως το 2008, μολονότι το δημοσιονομικό αποτέλεσμα υπάρχει κίνδυνος να είναι πολύ χειρότερο αν δεν καθοριστούν και εφαρμοστούν με αυστηρότητα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης των δημοσιονομικών στόχων.

⁽¹⁾ Περιλαμβανομένης της επίδρασης αυτής, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης του επικαιροποιημένου προγράμματος θα ήταν 7,4 % του ΑΕΠ το 2005, 6,1 % το 2006, 4,7 % το 2007 και 3,4 % το 2008, ενώ το ακαθάριστο δημόσιο χρέος θα ήταν 60,3 % του ΑΕΠ το 2004, 61,5 % το 2005, 63,0 % το 2006, 63,2 % το 2007 και 62,3 % το 2008. Ωστόσο, δεν περιλαμβάνεται η αγορά μαχητικών αεροσκαφών που αντιπροσωπεύουν 0,3 επιπλέον εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ για το 2006 και το 2007.

⁽²⁾ Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα περιλαμβάνει όλα τα υποχρεωτικά και τα περισσότερα από τα προαιρετικά στοιχεία που επιβάλλει ο νέος κώδικας δεοντολογίας. Οι εξαιρέσεις αφορούν την καταγραφή των στρατιωτικών δαπανών η οποία δεν είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του ΕΣΟΛ και τη μεταχείριση των εμμέσως μετρουμένων υπηρεσιών χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης (ΥΧΔΜΕ).

⁽³⁾ Λεπτομέρειες για τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών παρέχονται στην τεχνική αξιολόγηση του προγράμματος από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, που θα δημοσιευτούν στον δικτυακό τόπο : http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (11) Το εθνικό σχέδιο μεταρρυθμίσεων της Ουγγαρίας που υποβλήθηκε στις 14 Οκτωβρίου 2005 στο πλαίσιο της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, επισημαίνει τη σταδιακή και διαρκή μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης ως βασική πρόκληση. Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα από τα μεταρρυθμιστικά μέτρα του εθνικού σχεδίου μεταρρυθμίσεων αντικατοπτρίζονται στις δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος σύγκλισης σε ό,τι αφορά τις φορολογικές μειώσεις. Η επικαιροποίηση εξηγεί το πενταετές πρόγραμμα φορολογικών μειώσεων που εγκρίθηκε πρόσφατα και παρουσιάζει ορισμένα σχέδια για τη μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα χωρίς ωστόσο να παρέχει τις απαραίτητες διευκρινίσεις και ποσοτικοποιήσεις. Τα σχέδια αυτά ευθυγραμμίζονται γενικά με το εθνικό σχέδιο μεταρρυθμίσεων.

Με βάση την παραπάνω αξιολόγηση, το Συμβούλιο θεωρεί ότι απαιτούνται αποτελεσματικές δημοσιονομικές ενέργειες. Σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 9 του Μέρους 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου όπως έχει τροποποιηθεί, το Συμβούλιο καλεί την Ουγγαρία να υποβάλει το συντομότερο δυνατό και έως την 1η Σεπτεμβρίου του 2006 το αργότερο, αναπροσαρμοσμένη επικαιροποίηση του προγράμματος σύγκλισης που να καθορίζει συγκεκριμένα διαρθρωτικά μέτρα απολύτως συνεπή με τη μεσοπρόθεσμη πορεία προσαρμογής. Στο μεταξύ, η Ουγγαρία, πρέπει να πράξει τα δέοντα ώστε να επιτύχει τους δημοσιονομικούς της στόχους για το 2006 και τα επόμενα έτη.

Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων ⁽¹⁾

		2004	2005	2006	2007	2008
Πραγματικό ΑΕΠ (μεταβολή %)	ΠΣ Δεκ. 2005 ⁽⁶⁾	4,2	4,0	4,1	4,0	4,0
	COM Νοέμβ. 2005	4,2	3,7	3,9	3,9	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004	3,9	4,0	4,2	4,3	4,6
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	ΠΣ Δεκ. 2005	6,8	3,5	2,1	3,0	2,4
	COM Νοέμβ. 2005	6,8	3,7	2,0	3,0	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004	6,8	4,5	4,0	3,5	3,0
Κενό παραγωγής (ποσοστό δυνητικού ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2005 ⁽²⁾	- 1,3	- 1,0	- 0,5	- 0,1	0,4
	COM Νοέμβ. 2005 ⁽⁷⁾	- 0,9	- 0,7	- 0,3	0,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004 ⁽²⁾	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης (ως % του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2005	- 5,4	- 6,1	- 4,7 ⁽⁸⁾	- 3,3 ⁽⁸⁾	- 1,9
	COM Νοέμβ. 2005	- 5,4	- 6,1	- 6,7	- 6,9	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004	- 4,5	- 3,6	- 2,9	- 2,2	- 1,6
Πρωτογενές αποτέλεσμα (ως % του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2005	- 1,1	- 2,5	- 1,5	- 0,3	+ 0,8
	COM Νοέμβ. 2005	- 1,5	- 2,2	- 3,0	- 3,4	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004	- 0,5	0,0	0,2	0,6	1,0
Κυκλικά προσαρμοσμένο αποτέλεσμα (ως % του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2005 ⁽²⁾	- 4,8	- 5,7	- 4,5 ⁽⁸⁾	- 3,3 ⁽⁸⁾	- 2,2
	COM Νοέμβ. 2005	- 5,3	- 5,8	- 6,6	- 7,0	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004 ⁽²⁾	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.

		2004	2005	2006	2007	2008
Διαρθρωτικό αποτέ- λεσμα ⁽³⁾ (ως % του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2005 ⁽⁴⁾	- 4,8	- 5,7	- 4,5	- 3,3	- 2,2
	COM Νοέμβ. 2005 ⁽⁵⁾	- 5,3	- 6,3	- 7,6	- 8,5	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.	μ.δ.σ.
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (ως % του ΑΕΠ)	ΠΣ Δεκ. 2005	57,2	57,7	58,4 ⁽⁸⁾	57,9 ⁽⁸⁾	56,2 ⁽⁸⁾
	COM Νοέμβ. 2005	57,4	57,2	58,0	59,2	μ.δ.σ.
	ΠΣ Δεκ. 2004	57,3	55,5	53,0	50,6	48,3

Σημείωση:

(¹) Οι δημοσιονομικές προβλέψεις δεν περιλαμβάνουν την επίδραση από την απόφαση της Eurostat της 2 Μαρτίου 2004 για την ταξινόμηση των συνταξιοδοτικών συστημάτων, η οποία πρέπει να εφαρμοστεί ως την κοινοποίηση της άνοιξης του 2007. Περιλαμβανομένης της επίδρασης αυτής το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης του επικαιροποιημένου προγράμματος θα ήταν 6,5 % του ΑΕΠ το 2004, 7,4 % το 2005, 6,1 % το 2006, 4,7 % το 2007 και 3,4 % το 2008, ενώ το ακαθάριστο δημόσιο χρέος θα ήταν 60,3 % του ΑΕΠ το 2004, 61,5 % το 2005, 63,0 % το 2006, 63,2 % το 2007 και 62,3 % το 2008 (βλέπε επίσης υποσημείωση 8).

(²) Υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται στο πρόγραμμα.

(³) Κυκλικά προσαρμοσμένο αποτέλεσμα (όπως τις προηγούμενες σειρές) χωρίς τα έκτακτα και άλλα προσωρινά μέτρα.

(⁴) Το πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για τα έκτακτα και άλλα προσωρινά μέτρα.

(⁵) Τα έκτακτα και άλλα προσωρινά μέτρα έχουν ληφθεί από τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2005.

(⁶) Χωρίς τον υπολογισμό των ΥΧΔΜΕ (με τις ΥΧΔΜΕ 4,6 % το 2004, 4,2 % το 2005, 4,3 % το 2006, 4,1 % το 2007 και 4,1 % το 2008).

(⁷) Βάσει υπολογιζόμενης δυναμικής ανάπτυξης 3,7 %, 3,5 %, 3,5 % και 3,4 % αντίστοιχα για την περίοδο 2004-2007.

(⁸) Μη περιλαμβανομένων των αγορών στρατιωτικού εξοπλισμού ύψους 0,3 % του ΑΕΠ κατά τα έτη 2006 και 2007.

Πηγή:

Πρόγραμμα σύγκλισης (ΠΣ), οικονομικές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής φθινόπωρο 2005 (COM)· Υπολογισμοί των υπηρεσιών της Επιτροπής.